

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16CoCsp/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120341032
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Štíftová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6120341032.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Štíftovej a sudcov JUDr. Romana Majerského a Mgr. Daniely Drnákovej v spore žalobcu: T. S., M.. XX.X.XXXX, R. E. XX/X, A., zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 784,78 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 10Csp/80/2020-156, zo dňa 9.2.2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania p o t v r d z u j e.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 372,70 eura; vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol; žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica 23.7.2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie celkovo sumy 784,78 eura spolu s 5 % - ným ročným úrokom z omeškania zo žalovanej sumy od 22.7.2020 do zaplatenia a zároveň žiadal, aby žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania na tom skutkovom základe, že medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom došlo 18.5.2012 k uzatvoreniu zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX, označenej ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru. Rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 11C/299/2015-140 zo dňa 12.4.2018, právoplatným 10.6.2019 súd uložil žalovanému povinnosť vrátiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.863,50 eura spolu s príslušenstvom a zároveň rozhodol, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o úvere a z dôvodu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu práv na ochranu spotrebiteľa, ktorých integrálnou súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, právom na pravdivé a úplné informácie o zmluvnom vzťahu, právom na konanie s odbornou starostlivosťou zo strany veriteľa garantovaných ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na vydanie právoplatného rozsudku Okresným súdom Levice vznikol žalobcovi, ako spotrebiteľovi, nárok na primerané finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keďže žalobca ako spotrebiteľ sa úspešne dovolal porušenia svojho práva. Žalobca v kontexte svojej skutkovej a právnej argumentácie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.1.2019, sp. zn. 6 Cdo 127/2017 a za primeranú finančnú nemajetkovú ujmu považoval nárok v sume 372,70 eura,

ktorá predstavuje 20 % z priznanej sumy bezdôvodného obohatenia, na zaplatenie ktorého bol žalovaný zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Levice v celkovej sume 1.863,50 eura a zo sumy 412,08 eura vypočítanej ako 20 % zo sumy, ktorá mala byť žalobcovi zrazená na základe neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy v celkovej sume 2.060,39 eura z dôvodu, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy bola ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná a výrazne narušila ekonomickú stabilitu žalobcu a ohrozila jeho majetkové pomery. Teda žalovaná suma 784,78 eura tvorí súčet sumy 372,70 eura spolu so sumou 412,08 eura. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania zo žalovanej sumy od 22.7.2020 do zaplatenia.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, konkrétne oboznámením sa s obsahom rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 11C/299/2015-140, zo dňa 12.4.2018, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15Co 40/2018-255, zo dňa 30.4.2019 mal preukázané, že Okresný súd Levice určil, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu vyplývajúci z Dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu 18.5.2012, zároveň súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi titulom vydania bezdôvodného obohatenia sumu vo výške 1.863,50 eura spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania. Súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Predmetný rozsudok bol potvrdený rozhodnutím Krajského súdu Nitra. Súd jednoznačne skonštatoval, že konaním žalovaného došlo k poškodeniu práv žalobcu ako spotrebiteľa. Súd prvej inštancie na základe § 3 ods. 5 zákona č. 255/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa žalobe vyhovel, avšak len sčasti, keď zaviazal žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinía vo výške 372,70 eura v prospech žalobcu, keďže táto suma sa súdu prvej inštancie javila ako primeraná a bola ustálená ako pomerná časť z priznanej sumy bezdôvodného obohatenia vo výške 1.863,50 eura, na zaplatenie ktorej bol žalovaný v prospech žalobcu právoplatne zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Levice. Predmetná suma obsahuje aj nárok priznaný žalobcovi spočívajúci v prijatí časti zrážok zo mzdy žalobcu žalovaným, ktoré boli vykonávané na základe neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi stranami sporu, ktorej určenia neplatnosti sa žalobca v konaní dovolal. Súd prvej inštancie pri priznaní časti uplatneného nároku vychádzal aj z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 4.4.2017, sp. zn. II. ÚS 229/2017-15, ktorý v obdobnej veci konštatoval dôvodnosť uplatneného nároku spotrebiteľom, do práv ktorého bolo zasiahnuté konaním veriteľa pri uzavretí spotrebiteľskej zmluvy. Ústavný súd zamietol sťažnosť obchodnej spoločnosti, ktorá bola zaviazaná na náhradu finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a v plnom rozsahu odkázal na rozhodnutia tak prvostupňového, ako aj druhostupňového súdu, v zmysle ktorých vznikol spotrebiteľovi nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v dôsledku porušenia práv spotrebiteľa. Ústavný súd s odkazom na správnosť záverov prijatých súdmi v napadnutých rozhodnutiach sťažovateľom konštatoval, že § 3 ods. 5 zákona číslo 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa či už v pôvodnom, alebo terajšom znení je potrebné považovať za ustanovenie s takzvanou relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Ústavný súd s odkazom na citované rozhodnutia zároveň uviedol, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci skonštatoval, že nárok žalobcu je opodstatnený o to viac, že aj keď v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu SR, podľa aktuálnej právnej úpravy nie je podmienkou úspešného uplatnenia práva na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia porušenie práva spotrebiteľa zo strany veriteľa, no vo vzťahu k žalobcovi rozsudkom Okresného súdu Levice potvrdeného rozsudkom Krajského súdu Nitra v prejednávanej veci boli prejudiciálne konštatované jednotlivé porušenia povinnosti žalovaného ako veriteľa vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi konaním žalovaného a teda je jednoznačne daný nárok žalobcu na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia priznaného súdom vo výške 372,70 eura.

3. Súd prvej inštancie zamietol časť uplatneného nároku v sume 412,08 eura, nakoľko považoval za nedôvodný uplatnený nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia v uvedenej sume 412,08 eura vypočítaný zo sumy, ktorá mala byť žalobcovi zrazená na základe neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy vo výške 2.060,39 eura, keďže k takémuto zrazeniu sumy v prospech žalovaného nedošlo. Síce žalobca musel vynaložiť úsilie na určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy počas konania vedeného Okresným súdom Levice, súd určil, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo

mzdy žalobcu vyplývajúci z Dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o revolvingovom úvere, to však zohľadnil pri určení výšky bezdôvodného obohatenia, na vydanie ktorého zaviazal žalovaného. Súd prvej inštancie taktiež zamietol žalobu v časti, ktorou si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy 784,78 eura, respektíve z priznanej sumy vo výške 372,70 eura od 22.7.2020 do zaplatenia, keďže ide o nárok na náhradu takzvanej nemajetkovej ujmy, ktorej výšku ustálil až po tom, čo vo veci vykonal dokazovanie a vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, pričom povinnosť zaplatiť náhradu primeraného finančného zadostučinenia, ktoré možno považovať svojim charakterom za nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vzniká žalovanému až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 14.3.2012, sp. zn. 6 Cdo 185/2011).

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a žalobcovi, aj keď mal úspech len čiastočný, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pri priznaní nároku na náhradu trov konania v prospech žalobcu súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že žalobca bol v zásade v uplatnenom nároku úspešný, keďže výška náhrady priznaného primeraného finančného zadostučinenia závisela od voľnej úvahy súdu. Toto posúdenie je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorý vychádza z celkovej povahy konkrétneho prípadu. Pri uplatnení nároku na náhradu primeraného finančného zadostučinenia bol žalobca povinný v návrhu na začatie konania uviesť jeho požadovanú výšku, avšak z povahy tohto nároku vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu v kontexte s porušením práva spotrebiteľa konaním veriteľa a z tohto dôvodu považoval za potrebné, ako aj spravodlivé priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, v zmysle zásady úspechu vyjadrenej v § 255 ods. 1C. s. p. s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

5. Proti vyhovujúcemu výroku a proti súvisiacemu výroku o trovách konania podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. f) a písm. h) C. s. p. a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmeniť a žalobu zamietnuť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, pretože súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o priznaní nároku na zaplatenie sumy 372,70 eura neodôvodnil žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami týkajúcimi sa povahy žalovaného nároku, žiadnymi konkrétnymi individuálnymi zisteniami vyplývajúcimi z dokazovania a neuviedol ani žiadne závery, na základe ktorých dospel k sume 372,70 eura, pričom poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co91/2012, v ktorom súd uviedol, že účelom finančného zadostučinenia má byť nastolenie rovnováhy zmluvných strán, a nie vytvorenie neoprávneného obohatenia, a s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Mal za to, že v konaní neboli dokázané skutočnosti odôvodňujúce sumu 372,70 eura ako primeranú a opodstatnenú.

6. Akcentoval, že princíp primeranosti patrí medzi všeobecné zásady vlastné európskej právnej kultúre. Súd prvej inštancie ho žiadnym spôsobom nezohľadnil. Primerané finančné zadostučinenie má zodpovedať povahe ujmy, primeranosť musí byť posudzovaná z objektívnych hľadísk. Takéto hľadiská napádaný rozsudok nekonkretizuje s poukazom na konkrétne dôkazy a skutočnosti. Určujúcou nie je ani suma bezdôvodného obohatenia. Predmetom tohto konania bolo uplatnenie nároku na primerané finančné zadostučinenie. Napádaný rozsudok neobsahuje žiadnu dokázanú skutočnosť, ktorá by zodpovedala takejto povahe nároku (nemajetkového charakteru), a ktorá by preukazovala jeho primeranosť. Súd prvej inštancie nevyhodnotil ani časový aspekt podania žaloby a uplatňovania tvrdeného nároku. Žaloba bola na súd podaná nie skôr ako 22.7.2020 (dátum uvedený na žalobe), pričom sa odkazuje na rozsudok zo dňa 12.4.2018. Ak platí, že primerané finančné zadostučinenie predstavuje satisfakciu imateriálnej ujmy, potom je nutné zohľadniť aj dobu, po uplynutí ktorej sa k uplatneniu požiadavky na zaplatenie tejto satisfakcie pristupuje. Význam satisfakcie ako určitého odčinenia je rozdielny aj z toho pohľadu, či sa uplatňuje aktuálne v dobe neoprávneného zásahu, alebo s výrazným časovým odstupom.

7. Poukázal tiež na to, že v čase uzatvárania jednotlivých zmlúv nebol ani špecificky (individuálne) a ani všeobecne známy záver, aký sa prezentuje v rozsudku Okresného súdu Levice sp. zn. 11C/299/2015, v rámci jednotlivých kontrolných činností nebol voči žalovanému vyvodený žiadny záver o porušení predpisov na ochranu spotrebiteľa a čiastkové závery, ako napríklad o neprípustnosti uvádzania náležitostí zmluvy aj v rámci zmluvných dojednaní a príloh, boli súdnou praxou buď popreté úplne (napríklad spomenuté rozpisovanie splátky, rozsudok SD EÚ C-42/15 a nadväzujúce rozhodnutia Najvyššieho súdu SR), alebo minimálne relativizované do tej miery, kedy ani súdna prax nezastáva konštantný názor (napríklad rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 13Co/111/2014, rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/62/2019 bod 13, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 25Co/2/2019 bod 23-26 odôvodnenia), či dokonca viedli k zmene právnej úpravy (ktorou sa zrušili požiadavky napríklad na uvádzanie konečnej splatnosti).

8. Pokiaľ ide o výrok o náhrade trov konania ako závislý výrok od výroku vo veci samej zdôraznil, že žalobcom určená suma finančného zadosťučinenia bola od začiatku konania určená svojvoľne, bez opory v akomkoľvek dôkaze, v akejkoľvek konkrétnej skutkovej okolnosti. V prejednávanej veci žalobca neuviedol nič konkrétne, žiadne konkrétne skutkové okolnosti svedčiace o výške tvrdeného nároku. Nejde teda o situáciu, kedy by súd vyhodnotil žalobcom tvrdené skutočnosti inak. V tomto prípade ide o situáciu, kedy súd prvej inštancie rozhodoval pri absencii akýchkoľvek skutkových tvrdení, ktoré by odôvodňovali tvrdený nárok a teda pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania by sa nemalo vychádzať len z pravidla, že nárok žalobcu bol do základu daný a o výške sa rozhoduje na základe úvahy súdu. V prejednávanej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie ale nie je založené výlučne na jeho úvahe, ale aj na neunesení bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalobcu o konkrétnych skutkových okolnostiach. Preto nie je možné na rozhodovanie o náhrade trov nazerať spôsobom, že výška plnenia závisela od úvahy súdu. Postup žalobcu v konaní vedie k tomu, že nemá žiadnu procesnú zodpovednosť za to, aké skutočnosti v žalobe uvedie a preukáže, lebo vždy sa bude spoliehať na úvahu súdu o výške plnenia s istotou náhrady trov konania. Takýto prístup však popiera princíp zodpovednosti pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správne potvrdiť. Poukázal na to, že v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v jeho poslednej vete je koncipovaná základná právna úprava vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie. V tejto jednej vete je sústredená pozornosť na 4 základe podmienky pre vznik takého nároku spotrebiteľa, ktoré podrobne rozobral vo svojich predchádzajúcich podaniach, a ktorých splnenie by mu malo garantovať úspešné uplatnenie práva na finančné zadosťučinenie na súde po voľnej úvahe súdu o jeho výške. Mal za to, že žalovaný v podanom odvolaní vôbec nepochopil tento koncept a jeho argumenty nemajú oporu ani v citovanom ustanovení ani v rozhodovacej praxi súdov nižšieho či vyššieho stupňa zaoberajúcich sa týmto typom nároku. Vo svojich písomných, či ústnych podaniach jednoznačne konštatoval, opierajúc sa o vývoj právnej úpravy (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) ako aj o aktuálnu rozhodovaciu prax, najmä rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 30.1.2019, sp. zn. 6 Cdo 127/2017, o ktoré svoje závery oprel aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, svoje stanovisko k otázke preukazovania vzniku ujmy a preto naň v plnom rozsahu odkázal. Zdôraznil, že po 10.6.2013 ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vypustilo jednu z podmienok pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, a to preukázanie privedenia ujmy spotrebiteľovi, ktorá takpovediac nebola reálne dokázateľná, resp. ktorá bola preukázateľná len s nepomernými ťažkosťami. Pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie je teda podľa aktuálnej právnej úpravy potrebné preukázanie jedine úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti na súde (čo sa zo strany žalobcu stalo), a tak ujmu ako osobitný ekvivalent nie je potrebné ani skúmať ani preukazovať a ani osvedčovať ako to mylne uvádza v podanom odvolaní žalovaný. Skutočnosť, že na strane spotrebiteľa mohlo dôjsť ku vzniku minimálne psychickej ujmy, či že došlo k narušeniu jeho ekonomickej a majetkovej stability je už len podporným argumentom k tomu, že spotrebiteľovi vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie a teda, že jeho nárok uplatnený žalobou je daný. Žiadne osobitné podmienky nie je potrebné preukazovať a ani osvedčovať o čom sa snaží žalovaný presvedčiť odvolací súd. Osvedčenie vzniku ujmy ako to uvádza žalovaný teda nemá žiadnu oporu v zákone ani v rozhodovacej praxi. Aj keď ani tieto skutočnosti nie je pre rozhodnutie vo veci samej potrebné osobitne osvedčovať či preukazovať, mal za to, že narušenie ekonomickej a majetkovej stability spotrebiteľa bolo dané samotným bezdôvodným obohacovaním sa žalovaného na úkor žalobcu. Všetky tieto skutočnosti jasne vyplývajú z konania a rozhodnutia, ktoré predchádzalo konaniu o primeranom finančnom zadosťučinení, preto ich ani

nebolo potrebné osobitne osvedčovať, či preukazovať, nakoľko tieto boli súdu prvej inštancie zrejme zo samotnej podstaty predchádzajúceho konania a dôvodoch jeho vzniku. Podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci bolo zároveň, ako jeden z kľúčových dôkazov, aj rozhodnutie Okresného súdu Levice, ktoré predchádzalo tomuto konaniu a preto v tomto konaní vykonané dokazovanie samo o sebe postačovala aj na rozhodnutie o primeranom finančnom zadosťučinení. Súd prvej inštancie nebol nútený (a ani zo zákona táto potreba osobitne nevyplýva), vykonávať zdĺhavé opakované dokazovanie už raz preukázaných skutočností v právoplatne skončenom konaní.

10. Pokiaľ ide o samotnú výšku priznaného nároku, skúmanie primeranosti alebo neprimeranosti nároku na primerané finančné zadosťučinenie je dané výlučne do kompetencie súdu, kde vyjadrenia strán majú už len podporný charakter. Je tomu tak preto, lebo k samotnej výške primeraného finančného zadosťučinenia zákon nestanovuje žiadne osobitné kritériá, teda jediným kritériom pre jej posúdenie je primeranosť. Vzhľadom na to, že iné kritériá zákonodarca v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nestanovil, k výške primeraného finančného zadosťučinenia nie je možné pristúpiť osobitným špecifickým výpočtom ako sa zrejme mylne domnieva žalovaný v odvolaní. Nad rámec uvedeného vo svojich písomných vyjadreniach načrtnol spôsob, akým dospel k uvedenej sume, a to s prihliadnutím na jediné podstatné kritérium pre jej určenie a to kritérium „primeranosti“ vo vzťahu k porušeniu práv spotrebiteľa a povinností veriteľa, aj keď indície, ktoré spotrebiteľa viedli k stanoveniu výšky primeraného finančného zadosťučinenia ak také sú, majú s prihliadnutím na už uvedené iba podporný charakter bez osobitného významu. Žalobca preto nemohol označiť „konkrétne skutočnosti“ nakoľko konkrétne skutočnosti neexistujú a sú s ohľadom na všeobecnosť pojmu „primerané“ pojmovovo vylúčené. Neuvádza ich ani súd v obdobných konaniach po vykonaní a skončení dokazovania práve z dôvodu, že kategória primeranosti je subjektívnou kategóriou, ku ktorej dospeje súd na základe jedinej objektívnej skutočnosti, ktorou je porušenie práva alebo povinnosti, ktorú však nie je možné osobitne vypočítať ako sa mylne domnieva žalovaný. Uvedené vyplýva z povahy pojmu „primeranosť“. Rovnako neexistujú iné dôkazy (než tie na ktoré žalobca odkázal), ktoré by „primeranosť“ preukazovali, a preto o jej výške rozhoduje na základe voľnej úvahy súd s prihliadnutím na návrh žalobcu. Vzhľadom na výklad citovaného ustanovenia v otázke odôvodnenia rozhodnutia smerujúceho k výške primeraného finančného zadosťučinenia postačuje, ak súd záverom konštatuje, že takúto výšku považuje vzhľadom na okolnosti prípadu za primeranú, iné odôvodnenie by prakticky ani nebolo možné a účelné vzhľadom na koncept primeraného finančného zadosťučinenia v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal tiež rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 19.10.2020, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 23CoCsp/36/2020. Tiež poukázal na to, že aj na základe rozsudku Najvyššieho súdu SR z 30.1.2019, sp. zn. 6 Cdo 127/2017, kritériom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia môže byť napríklad výška bezdôvodného obohatenia veriteľa na úkor spotrebiteľa alebo výška sumy, o ktorú sa chcel obohatiť veriteľ na úkor spotrebiteľa. Poukázal aj na niektoré rozhodnutia, v ktorých súdy spotrebiteľom za obdobných okolností priznávali ďaleko vyššiu hodnotu primeraného finančného zadosťučinenia, akú si podanou žalobou uplatňuje žalobca; v niektorých prípadoch dokonca totožnú so samotnou výškou bezdôvodného obohatenia, či výškou sumy o ktorú sa neoprávnene veriteľ snažil obohatiť na úkor spotrebiteľa, hoci sa tak nestalo (teda 100 % toho, o čo sa veriteľ na úkor spotrebiteľa obohatil alebo snažil obohatiť), napríklad rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/53/2016, 6Co/104/2017, 7Co/23/2017, 19Co/30/2018, 7Co/49/2018, 21Co/31/2018.

11. V reakcii na argumentáciu žalovaného, podľa ktorej výška, či posúdenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie ako také závisí od toho, v ktorom období sa uplatňuje (či bezprostredne po vzniku tohto nároku alebo napríklad po 2 rokoch od vzniku nároku) uviedol, že toto nemá oporu v žiadnej právnej norme a oprieť ju nemožno ani o žiaden relevantný právny výklad. Tvrdenie, že uplatňovanie zadosťučinenia s výrazným časovým odstupom nepodporuje predpoklad o intenzite neoprávneného zásahu je absolútnym výmyslom žalovaného, neopierajúc toto tvrdenie o žiadnu právnu normu a už vôbec nie o § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uvedené tvrdenie je tvrdením ad absurdum, nakoľko takýto výklad sa neuplatňuje pri žiadnom nároku tohto alebo obdobného typu. Uplatnenie zákonného nároku na primerané finančné zadosťučinenie je dané výlučne do dispozičnej sféry spotrebiteľa, ktorý jediný má právo rozhodnúť sa, kedy si svoj nárok uplatní a či vôbec tak urobí. Jeho právo sa vo vzťahu k plynutiu času môže maximálne oslabiť a to uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej doby a k jeho nepriznaniu môže dôjsť jedine ak sa veriteľ premlčania dovoľá. Ak tak neurobí, toto právo spotrebiteľovi môže byť priznané aj dávno po uplynutí premlčacej doby. Vyššie citovaný argument žalovaného je tak absolútne bez akejkoľvek zákonnej, rozhodovacej či výkladovo relevantnej podpory. Nakoľko žalovaný v prejednávanej veci nevzniesol námietku premlčania, ani v

otázke „časového“ uplatnenia nároku žalobcu nekoncipoval žiadnu relevantnú procesnú obranu, toto vyjadrenie je na prejednávany prípad nepoužiteľné a pre rozhodnutie o nároku ako takom irelevantné. Zároveň poukázal na Čl. 2 ods. 1, ods. 2 C. s. p. ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 5 ECdo 192/2014 a na to, že jedným z atribútov civilného sporového konania a právneho štátu je zásada právnej istoty, čo vyjadruje, že strana konania môže očakávať, že jej spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou.

12. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 378, § 380 ods. 1 C. s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku, prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario, keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom vyhovujúcom výroku vecne správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. spolu so súvisiacom výrokom o trovách konania potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 25.7.2023 (§ 219 ods. 3 C. s. p.).

13. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa“) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalovaného v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C. s. p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k vyhoveniu žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 veta posledná zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vo výške 372,70 eura. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na posúdenie relevantnosti tvrdení žalobcu na podporu podanej žaloby a žalovaného prednesených na jeho obranu.

15. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

16. Na margo námietok žalovaného odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku žalobcu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vychádzal z toho, že zákon pre priznanie finančného zadostučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje a jediným kritériom priznania finančného zadostučinenia je jeho primeranosť. Súd prvej inštancie mal za to, že jednotlivé porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa boli prejudiciálne konštatované Okresným súdom Levice v rozsudku č. k. 11C/299/2015-140, zo dňa 12.4.2018, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15Co 40/2018-255, zo dňa 30.4.2019, čím je jednoznačne daný nárok žalobcu. Pri posudzovaní primeranosti výšky finančného zadostučinenia následne vychádzal z toho, že v dôsledku konštatovaných porušení práv žalobcu ako spotrebiteľa, Okresný súd Levice uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia 1.863,50 eura s príslušenstvom a určil, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu vyplývajúci z Dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu 18.5.2012. V nadväznosti na uvedené zistenia za primerané považoval finančné zadostučinenie 372,70 eura, ktorého výšku určil tak, že zohľadnil sumu, o ktorú v dôsledku zistených porušení povinností žalovaného žalobca preplatil úver o sumu 1.863,50 eura a skutočnosť, že žalovaný časť tejto sumy prijal na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy. Z uvedeného je zrejmé, že neobstojí námietka žalovaného, že súd prvej inštancie ním priznanú sumu 372,70 eura neodôvodnil žiadnymi konkrétnymi individuálnymi zisteniami vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania a neuviedol ani žiadne závery, na základe ktorých dospel k

uvedenej sume. Námiетка žalovaného, že súd prvej inštancie neprihliadol na to, že v rámci jednotlivých kontrolných inšpekcií nebol voči žalovanému vyvodený žiaden záver o porušení predpisov na ochranu spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, že súd prvej inštancie nevyhodnotil časový aspekt podania žaloby, je bez právnej relevancie. Za neopodstatnenú odvolací súd vyhodnotil aj námietku žalovaného, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje žiadnu dokázanú skutočnosť, ktorá by zodpovedala takejto povahe nároku (nemajetkového charakteru). Súd prvej inštancie totižto jasne a zrozumiteľne poukázal na to, že novšie znenie zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zmiernilo podmienky poskytovania primeraného finančného zadosťučinenia, a toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti bolo spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

17. Odvolací súd zároveň pripomína, že podľa Čl. 2 ods. 2 Základných princípov C. s. p. právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

18. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom SR od 1.1.1993, ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali.

19. Otázku podmienok pre priznanie finančného zadosťučinenia spotrebiteľa podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa aktuálne riešil Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 30.6.2022, sp. zn. 7 Cdo 92/2021, publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod 48, ročník 2022, v ktorom poukázal na to, že už v uznesení z 30.1.2019, sp. zn. 6 Cdo 127/2017 sa v rámci podaného dovolania zaoberal (aj) právnou otázkou, či možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Vo svojich nosných záveroch uviedol: „Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia ... Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy.“ Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v súlade s právnym názorom vyjadreným najvyšším súdom v tomto rozhodnutí. A

keďže sa jedná sa o rozhodnutie zásadného významu uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky, vyššie uvedené rozhodnutie predstavuje ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, od ktorej (okrem celkom výnimočných prípadov, o aký sa však v prejednávanej veci nejedná) nie je v obdobných veciach možný odklon.

20. K výroku o trovách konania, odvolací súd poznamenáva, že právna úprava náhrady trov konania v sporovom konaní sa podľa právnej úpravy v Občianskom súdnom poriadku, ako aj právnej úpravy účinnej od 1. júla 2017 v Civilnom sporovom poriadku spravuje zásadou úspechu v konaní/spore. Z porovnania predchádzajúcej a novej právnej úpravy vyplýva, že Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako *lex specialis* vo vzťahu k úprave obsiahnutej v § 142 ods. 2 O. s. p. Z uvedeného síce vyplýva, že nepatrný úspech, už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), avšak ani nová právna úprava nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy (I. ÚS 56/2017). Z nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 4.2.2021, III. ÚS 475/2018 zároveň vyplýva, že „zmyslom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepcčne celkom odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 Civilného sporového poriadku súdom nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.“

21. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych východísk, pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania, súd prvej inštancie správne vzal na zreteľ, že predmetom sporu bol nárok žalobcu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý vytvára právny základ pre meritórne rozhodnutie súdu, kde spotrebiteľ je povinný uviesť požadovanú výšku finančného zadosťučinenia. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu, a preto žalobcovi aj pri čiastočnom úspechu patrí plný nárok na náhradu trov konania.

22. A pretože žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie; ďalšie odvolacie námietky žalovaného preto odvolací súd vyhodnotil v ich súhrne ako právne irelevantné a také, ktoré z povahy veci nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Rozsudok súdu prvej inštancie preto v napadnutom vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 C. s. p. potvrdil.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).